

MARIA SZYDŁOWSKA

ur. 1921; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, działalność konspiracyjna, AK, Armia Krajowa

Działacze konspiracji

Taka była niepisana umowa, że nie wypytywaliśmy o szczegóły, żeby jak najmniej wiedzieć, żeby jak najmniej mieć wiadomości o kimś. Oczywiście, miałam koleżankę, której mąż był bardzo silnie wtajemniczony w różne, bardzo poważne sprawy AK. Nazywał się Wiesław Burdziński. Wiedziałam, że działa w AK. Dokładnie nie wiedziałam co. To był człowiek dużo starszy ode mnie, taki zupełnie dorosły już mężczyzna. Więc przypuszczam, że miał tam poważną funkcję.

[Jeden] z sąsiadów naszych, już jak mieszkaliśmy przy ulicy Wesolej, to przed wojną był w policji zatrudniony. Był policjantem. W czasie okupacji mówiono, że pracuje na rzecz Niemców, to znaczy w policji. Niemcy angażowali wielu policjantów do pracy. Oczywiście mieliśmy o nich jak najgorsze zdanie i po prostu byli potępiani przez Polaków. Pamiętam taką noc, bardzo niespokojną, kiedy gdzieś tak koło pierwszej, wpół do drugiej w nocy groźne walenie do drzwi i krzyki niemieckie „Otwierać, otwierać! Öfffen, öffnen!”. Ktoś otworzył drzwi wejściowe i od razu do tego sąsiada do domu poszli. Tak że Niemcy wiedzieli do kogo idą. Został przez Niemców aresztowany, wyprowadzony, potem wywieziony do obozu. I zginął w obozie. Tak że przypuszczam, że jego pozorna praca dla Niemców była wykorzystywana dla AK. Sprawa wyszła na jaw, bo AK było tak powszechnie znane, tak wśród młodych ludzi, Polaków, popularne, że to było nie do uniknięcia, żeby Niemcy się o tym nie dowiedzieli, żeby nie mieli możliwości wejścia w tą organizację, zdobywania wiedzy o głównych osobach, które tam dużo wiedziały i tym kierowały. Tak że wpadki były i aresztowania były duże. Straty były wśród ludzi bardzo duże.

Data i miejsce nagrania	2014-01-13, Warszawa
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"